

Regeringskansliet

Pandemin kräver en ny industristrategi

Publicerad 08 april 2021

Debattartikel av EU-minister Hans Dahlgren och näringsminister Ibrahim Baylan. Publicerad i Dagens industri den 30 mars 2021.

Krafttag behövs för att återstarta vår ekonomi efter pandemin och säkra långsiktig konkurrenskraft. Därför är den kommande uppdateringen av EU:s industristrategi ett bra initiativ. Vi vill att strategin ska bidra till den gröna och digitala omställningen, samtidigt som den stärker EU:s inre marknad, en fortsatt stark konkurrenspolitik och en öppenhet mot omvärlden.

Pandemins härjningar har drabbat oss alla, och det mänskliga lidandet är stort. Europas ekonomi har också drabbats hårt. Produktion har helt eller delvis varit nedstängd. Många har förlorat sina jobb. Kraft behöver nu läggas på att återstarta vår ekonomi. Samtidigt måste de stora samhällsutmaningarna hanteras. Vi har chansen att tillsammans bygga en motståndskraftig ekonomi som är grön, digital och konkurrenskraftig.

EU-kommissionen har aviserat en uppdatering av EU:s industristrategi. Det är ett positivt besked. Vi behöver en plan för hur den europeiska industrin ska ställa om och bidra till ekonomisk återhämtning.

Den uppdaterade strategin måste svara upp mot utmaningarna EU står inför: klimatförändringen, den digitala strukturomvandlingen och den ökade konkurrensen från länder utanför EU. Det behövs en politik som bygger på EU:s styrkor och som möter de nya utmaningarna, utan att beprövade principer och fungerande politik kastas över bord. Grundvalarna som EU:s inre marknad vilar på ska värnas. Det är konkurrens, innovation och öppenhet mot omvärlden som gör EU:s företag starka – inte slutenhet och nya handelshinder.

En europeisk industristrategi måste förbättra våra möjligheter att möta

kommande kriser. Som pandemin gjort klart för oss alla är vissa varuflöden inte tillförlitliga i krissituationer. Lagerhållning av exempelvis sjukvårdsmateriel kan vara en del av lösningen. Men det är omöjligt att veta vad nästa kris blir, och vilka resurser som då behövs. Därför räcker det inte med stora beredskapslager.

EU behöver även förbättra motståndskraften mot chocker i världsekonomin genom att diversifiera värdekedjor, inom unionen och globalt. Med tillgång till en bredare bas av leverantörer begränsas den negativa effekten på våra samhällen om en del av dessa skulle slås ut till följd av en kris. Detta säkras genom en ambitiös handelsagenda som prioriterar frihandelsavtal, och en väl fungerande inre marknad som utvecklas i takt med tekniska framsteg.

Samtidigt behöver vi fortsatt skapa goda förutsättningar för produktion av varor och tjänster också inom EU. En stark industribas och produktion är viktigt för en livskraftig, innovativ och motståndskraftig ekonomi – i Sverige och i Europa. Europeiska företag och underleverantörer, inte minst små- och medelstora företag, ska vara attraktiva affärspartners som kan ingå i globala produktionskedjor. Vi måste också eftersträva rättvis konkurrens, där utländska företag på den inre marknaden har att följa samma regler som de europeiska.

Den gröna och digitala omställningen måste stå i centrum för den uppdaterade strategin. Att EU fortsatt har på sig ledartröjan globalt för den gröna omställningen kommer att ge konkurrensfördelar för europeiska företag, i takt med att kunder runt om i världen efterfrågar mer hållbara lösningar. För att stödja denna utveckling måste vi reformera statsstödsregelverket så att det tillåter nödvändiga offensiva klimatsatsningar och att stöd som är skadliga för klimatet fasas ut.

En förutsättning för att EU ska lyckas med att ta täten i den gröna omställningen är att tillgång säkras till innovationskritiska metaller och mineral som ingår i ny climateffektiv teknik. Det handlar om råvaror som exempelvis litium och kobolt som i dag ofta är koncentrerade till ett fåtal länder utanför Europa.

Den digitala omställningen är central för att förverkliga den gröna omställningen. För att stå sig i en allt hårdare internationell konkurrens behöver EU dra nytta av våra datatillgångar och investera i digital infrastruktur, exempelvis utbyggnad av bredband och uppkopplade system. EU måste också se till att digital teknik får en bred spridning i såväl stora som små företag. Även forskning, innovation och policyutveckling inom

strategiska teknikområden behöver prioriteras.

Fokus för EU:s industripolitik bör vara på att förbättra ramvillkoren i Europa och se till att alla företag kan växa och ställa om. I särskilda fall, när marknaden inte själv förmår att ta det extra steget mot den gröna eller digitala omställningen, kan det finnas behov av riktade stöd till strategiskt utpekade industriella ekosystem.

Inom EU är de så kallade projekten av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI) ett av flera verktyg för att stärka industrin genom att undanröja marknadsmisslyckanden. Projekten ska bidra till den gröna eller digitala omställningen. Sverige deltar hittills med två projekt. Dels genom elektromobilitetslaboratoriet för elektrifiering av transporter, dels genom Northvolt för utveckling av battericeller och utbyggnad av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås.

Sverige behöver ta del av de möjligheter som dessa samarbetsprojekt medför. Men den svenska grundsynen kvarstår – det är i näringslivet och forskarsamhället som innovationskraften måste växa och frodas. Stöd från det offentliga ska användas restriktivt. Vi behöver därför säkerställa att gemensamma samarbetsprojekt på EU-nivå inte överutnyttjas med risk för försämrad konkurrenskraft som följd. Det är inte politiken som ska peka ut var framgångarna finns. Och det är inte handelshinder som stärker företag, utan konkurrens, kunskap, innovation och tillgång till världsmarknaden.

När det går bra för Europa går det bra för Sverige. Vi kan inte tackla framtidens utmaningar på egen hand, oavsett om det rör sig om kriser eller utformningen av våra industrier. Därför värnar regeringen det europeiska samarbetet. Och därför arbetar vi med förnyade krafter för en modern och framåtblickande europeisk industristrategi.

Hans Dahlgren, EU-minister (S)

Ibrahim Baylan, näringsminister (S)

Regeringskansliet

Debattartikel av Hans Dahlgren om att värna EU:s öppenhet mot omvärlden

Publicerad 07 april 2021

Dagens Nyheter publicerade den 29 mars 2021 en debattartikel av EU-minister Hans Dahlgren. I artikeln skriver Hans Dahlgren om den pågående diskussionen i EU gällande strategisk autonomi – ett begrepp som enkelt uttryckt handlar om att utöka unionens oberoende gentemot omvärlden.

Från den svenska regeringens sida ser man framför allt fem områden där politiska initiativ kan tas för att bygga ett starkare EU som fortsätter att vara öppet mot omvärlden; grön omställning, digital utveckling, stärkt krisberedskap, rättvis konkurrens och en starkare europeisk röst i utrikes- och säkerhetspolitiken.

Hans Dahlgren skriver att regeringen kommer arbeta aktivt för att EU-samarbetet stärks, utan att den inre marknadens grundläggande principer om öppenhet, innovation och frihandel äventyras.